

VTVB. Művelődési és Sport Osztály
Várpalota, Vörös Október u. 3.
Telefon: 50 810, 50 502

Az 1984/85. tanév értékelése

Várpalota, 1985. július 30.

Az 1984./85. tanév tervezésekor az oktatási intézmények figyelembe vették az érvényes Rendtartásokat, a tanévnyitó Miniszteri Utasítást, a MTVB és a VTVB Művelődési Osztály 1984. és 1985. évi munkatervét, saját középtávu terveiket.

Valamennyi intézménytípusban kiemelt szerepet kaptak a fő feladatok, különös tekintettel a 40. évforduló eseményeinek megismerésére, megünneplésére.

Ugyancsak fokozott figyelmet fordítottak az intézményekben a közoktatás fejlesztési programjára, a helyi megvalósítás lehetőségeire.

I. A tanév fő feladatainak végrehajtása

Az óvodákban a központilag meghatározott és a konkrét helyzetből adódó feladatok között nagy hangsúlyt kapott az iskolaelőkészítés, az anyanyelvi és testi nevelés, a játék nevelőhatása, valamint a gyermeki személyiség jobb megismerése, az egyéni bánásmód érvényesítése.

A felvételi igények teljesítésével biztosítottuk, hogy minden jelentkező gyermek óvodai nagycsoportban készülhetett fel az iskolára.

Az anyanyelvi nevelés területén tapasztalt eredményekről szólva az óvodai szakfelügyelő kiemeli a logopédus lelkiismeretes munkáját. Sajnos az egyre több beszédhibás gyermek gondozásához kevés a szakember. A szókinés és beszédkésztség fejlesztése mellett komoly gondot jelent a kiejtés korrekció. / Az alsóbb osztályokban mind gyakrabban tapasztaljuk ezt a jelenséget/

A játék és munka pozitív személyiségformáló hatását, nevelési lehetőségeit az óvónők többsége munkájában jól hasznosítja. A tavaszi nevelési értekezleteken az óvodai nevelőtestületek részletesen elemezték a játék és munkáranevelés feladatait. Megfelelő módon történik az önkiszolgálás, a higiénés, valamint az étkezési szokások kialakítása.

A testi nevelés területén elért eredmények megtartása, illetve fokozása minden óvodában folyamatosan kiemelt feladat.

Már ebben az életkorban is fontos az állóképesség kialakítása, a célszerű testedzés. / Bár tornaszoba és eszköz nélkül kénytelenek az óvodák e területen mind többet tenni. / Az óvodák közvetlen környezetét, udvarát néhány helyen feltétlenül otthonosabbá - balcsentmentessé - kell tenni ! / Hajmás-kér, Tés /

Javult az óvodák és a családi ház kapcsolata. Az óvónők megértő és segítőkész magatartása növeli a szülők bizalmát; nevelési tanács kérését, elfogadását.

Sajnos ugyanakkor mind több azoknak a szülőknek a száma is, akik közömbösséget, nemtörődömséget tanúsítanak nemcsak az intézmény, de gyakran saját gyermekük iránt is.

A vezetői munka színvonalának emelése érdekében aktívan tevékenykedett az óvónők munkaközössége; elvégezte beütemezett látogatásait a szakfelügyelő.

A Kisegítő Iskolában folyó eredményes oktató-nevelőmunkát átfogó felügyeleti vizsgálat értékelte e tanévben. Az óvoda, iskola, továbbképző tagozat intézményrendszerre biztosítja a képzés és nevelés folyamatosságát, egymásra épülését. Ezt tükrözte az iskolai tervezés, az iskolavezetés, és a pedagógusok munkája.

Az iskola tanulói kulturális / irodalmi / és sportversenyeken hagyományosan jól szerepeltek, megyei és országos fordulókön vettek részt. Rendezőként is megállták helyüket az országos sporttalálkozókon.

Jelentős társadalmi munkával járultak hozzá az iskola pedagógusai és tanulói a nagyértékű KRESZ és sportpálya építéséhez.

Az általános iskolákban az új tantervek bevezetésének utolsó szakaszához értünk.

A tantárgyak tanításának aktuális problémáit, nehézségeit a tanárok a munkaközösségi foglalkozásokon, továbbképzéseken, a szakfelügyelőkkel való beszélgetések alkalmával feltárták.

Különösen zsúfolt, a gyakorlás lehetőségét nélkülöző a 7. osztályos földrajz anyag. A tankönyv és a munkafüzet használhatóságát kifogásolták a szaktanárok.

Az értékelő lapok sem adnak megbízható tájékoztatást a tanulók teljesítményéről, törzsanyag-tudásáról.

A 7. osztályos technika tantárgy a műszaki műveltség színvonalának emelését jól szolgálja. Követelményrendszerével megfelelő mércét állít a jóképességük számára a munkatankönyv ismeretközlő szerepének erősítésére.

A 7. osztályos énektantárgy zenetörténeti anyagát változatosnak ítélték a szaktanárok, de hiányolták a még több készségfejlesztő gyakorlatot.

A 7. osztály számára készült biológia tankönyvesaládot /könyv, munkafüzet, album / jól használhatónak találták a nevelők.

Kiemelték a szemléltető eszközök korszerűségét, órán betöltött szerepét.

A 6. osztályos orosz tanterv és tankönyv nincs szinkronban, és ez a tény nagyon megnehezítette a nyelvet oktató nevelő munkáját. A tankönyv szövegei, életszerű olvasmányai, feladatai érdekesek, jól aktivizálják a tanulókat, de sem a tanári kézikönyv, sem a hangszalag szövegek könyve, diaképei nem jutottak el időben az iskolákhoz. A szakfelügyelő sok segítséget adott az év eleji felkészítés, majd a tanév során, melyet ezúttal is megköszönünk.

Az év végi felmérések elsősorban az olvasás, írás, nyelvtan, matematika tantárgyak eredményeit veszik számba. A szakfelügyelők által összeállított feladatlapok /pl. alsótagozat, kémia - rövid határidőre kért összegzés/ mellett a munkaközösségek javaslata alapján történtek a felmérések. Az olvasás különböző módokat /hangos, néma, értő olvasás/ jó eredményt mutattak. A felső tagozatban mégis visszaesés tapasztalható a nem anyanyelvi órákon történő olvastatásnál. A szóbeli kifejezőkészség, beszédkultúra fejlesztése szintén nem csak a magyar órák feladata. A magyar tantárgy kettéválásával a nyelvtan is buktató tárggyá vált.

A nyelvtan érdemjegyek átlaga - az év végi statisztika alapján - meglehetősen gyenge. /Az összes bukás 20 %-át teszi ki/. A helyesírásban az időtartam jelölése, a tagolás és elválasztás szabályainak alkalmazása jelenti a legtöbb gondot. A javítás és javíttatás legyen következetesebb! Ugyancsak kiemelik a szakfelügyelői összegzések az írásbeli munkák gondatlan külalakját, az olvashatatlan betűírást.

Az iskolavezetés a szaktanárral együtt minden intézményben megfogalmazta az olvasási és helyesírási készség fejlesztésének szükségességét.

A matematika eredményekben feladattípusonként nagy a szóródás; azonban az alapművelétek gyakorlására, az alapkészségek elsajátíttatására még a 8. osztályban is vissza kell térni. /A 7. sz. iskola évről-övre felmérést végez a szakmunkásképzőbe jelentkezők között.

A tanulók eredményei illetve eredménytelensége nagyon tanulságos. /A matematika tanításában legszorosabb az alsó és felső tagozatos nevelők munkakapcsolata, melynek hatása - ha lassan is - de érezhető már. Itt valósult meg a legteljesebben / de még nem maximálisan / a differenciált feladatadás, foglalkoztatás. Fokozni kell a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését, a matematikai feladat - szöveg-megértés képességét.

Kémia és fizika órákon a kísérletek színvonala és gyakorisága, valamint a szaknyelv pontos és következetes használata nem fejlődött az elvárható útcében.

A történelem tantárgy "kikerült válsághorszakából".

Megszerették a tanulók, a tanárok szívesen tanítják.

Jól használható segédanyagok állnak rendelkezésre. Nem kielégítő - a szakfelügyelői tapasztalat szerint - a helytörténet tanítása, mely kétségteljesen több egyéni felkészülést és gyűjtőmunkát kíván.

Jó eredményt ért el a honismereti fakultáció az 5. sz. általános iskolában. Igaz "nem kevés idő és szenvedély kell ahhoz, hogy a programot végre lehessen hajtani." Biológia, földrajz, környezetismeret órákon a tanulói megfigyelés, kísérletezés a tananyag elsajátításának többet gyakorolt módja kell hogy legyen.

Több időt, figyelmet kell fordítani a feladatlapok, munkatankönyvek kitöltése mellett az összefüggő szóbeli beszá-
moltatásra is.

Az ének és rajz tanítás színvonalát emelné a még több szak-
ember- azonban így is jó munkáról adhatunk számot. A város
zenei életében résztvevő énektanárok, a művész-rajz taná-
rok magasabb szintű szakmai munkája mellett általában is
javuló tendenciát mutat a zenei írás-olvasás és a rajz
órákon kibontakozó kreativitás.

A technika tantárgy eszközellátottságának javítása nem
problémamentes, s nem csak az anyagi oldalát tekintve. A
hiányos szerelőkészletek kiegészítése, a tanulócsoporton-
kénti darabszám biztosítása.../ A megszűnt gyakorlati ok-
tatás háztartásismereti anyagát a szakkörök és a fakultá-
ciók / 5. sz. Ált. Iskola/ tudják felvállalni.

Ugyancsak a tárgyi feltételek hiánya miatt kerül hátrányos
helyzetbe területünkön a testnevelés-oktatás. A tornaterem,
szertár hiján, szakember nélkül elért eredmények tiszte-
lre méltóak, de nem elégségesek. A szakfelügyelői jegy-
zőkönyv megállapítása szerint jó az általános gimnasztika
anyag ismerete, valamint a választott sportjáték oktatása.
A torna és atlétika anyagának elsajátítása nem egyenletesen
jó színvonalú.

Az iskolák az orosz nyelvi csoportbontás lehetőségével -
elsősorban szaktanárhiány miatt - nem élhettek a kíván-
tos mértékben. Az idén csak az 5. sz. iskolában volt cso-
portbontás, de már a következő évre 6. iskola tervezte.
/Berhida és a 3. sz. iskola a bontás végrehajtásához az
MTVB Művelődési Osztályáról kap segítséget./

A Differenciált csoportbontással a tehetséggondozás felzárkóztatás iskolánbelüli lehetőségeit szélesítenénk a nyelvoktatásban.

A tehetségek felkutatása, gondozása hagyományosan a szakkörökben történik. Örvedetes az a folyamat, hogy az iskolai költségvetésből működő szakkörök mellett megjelentek a társadalmi szervezésűek, az iskola falain kívül tevékenykedők.

Sokat várunk az Ifjusági és Uttörőház újjászerveződő szakköreitől is.

Mind nagyobb igény mutatkozik a manuális készséget fejlesztő - elsősorban fiúk számára - indított szakkörök iránt. A lányok házi és családi munka- szervező képességet kibontakoztató szakkörbe járnának szívesen. /Vannak már ilyen jellegű kezdeményezések pl. közimunka Ősiben, Kisegítő iskolában./

Ujszerű és feltétlenül hasznos forma a környezetvédelmi szakkör /2. sz. iskolában/ , tájfutók /Hajmáskéren/ túrázók /Tésen/... Eredményesen működik - középiskolai segítséggel - a városi TIT Kismatematikuskok Baráti köre.

Nagy tömeget megmozdító kulturális esemény a Ney Dávid hangverseny, ahol az énekkarok színvonalas műsorral köszöntik egymást és a közönséget. Az iskolák kórusai, éneklő csoportjai több alkalommal is színpadra jutnak; szereplési, versenylehetőséget kapnak. A rendszerint 6.-7. órákban tartott énekkari próbák év közben fárasztóak, de egy-egy fellépés művészi élménye feledteti ezt. Örültünk a városkörnyéki közösségek bemutatkozásának is. /Hajmáskér, Ősi/

Az irodalmi színpadok, színjátások elsősorban az iskolai ünnepeken szerepelnek, de versenyeken is eredményesen képviselik a várost.

Régi hagyománya van a szavalóversenynek, ahol a kisdobosok és uttörők mellett a tanuló és dolgozó ifjúság is fellép.

A szépkiejtési, fordítói versenyek iskolai fordulói mindig népesek.

A TTUSZ helyett 9 ágazatban hirdetett a Művelődési Minisztérium "Egyéni pályázatot". Ennek szervezésével a Megyei Pedagógiai Intézet foglalkozott. Az első év tapasztalatai alapján módosítások várhatók - kérjük, hogy kísérik figyelemmel ezt az új versenysorozatot az iskolák vezetői és a szaktanárok. Területünkről a tehetségkutató akcióba szép számmal kapcsolódtak be az intézmények - kiemelkedő eredményt értek el az I. sz. és a berhidai iskola tanulói.

A város zeneiskolája 29. éve - változatlan tárgyi feltételek, rosszabbodó körülmények között - vállalja a gyermekek zenei nevelését, a tehetségkutatót, gondozást. Tiókiskolája Hajmáskéren és Öskün működik. Évente négy bérleti hangversenyt adnak, amelyen tanítók és tanítványaik lépnek fel.

Javult a művelődési házak, könyvtárak és az iskolák kapcsolata.

A Krúdy Gyula Városi Könyvtár új épületben, színvonalas, jó szolgáltatást biztosít az érdeklődők számára.

Jó visszhangja volt a Jószerencsét Művelődési Központ által szervezett rendhagyó irodalomórának. A péti szép, új épületben szívesen rendezték ünnepséget a 3. sz. iskola nevelői, diákjai, kihasználva a Ház esztétikai hatását, a gyerekek látogatóvá nevelésének lehetőségét.

Általános tapasztalat volt, hogy a Gyermekszínház nivótlan előadásaira nehezen szerveztek közönséget az iskolák / érthető módon/.

A községi iskolák számára a városi rendezvényre utazás aránytalanul nagy anyagi gondot jelent, ugyanakkor a helyi lehetőségeket sem mindig használják ki megfelelően. /Sem az iskolák, sem a művelődési intézmények. Igaz, Berhidán, pl. évek óta - átépítés miatt - nincs Művelődési Ház. Jó az együttműködés Peremartonban, Ősiben./

A tömegsport és a különböző szintű sportversenyek nagy létszámot mozgattak meg. Az Úttörő Olimpia színvonalas lebonyolításában a sportfelügyelőség mellett a testnevelő tanárok is aktívan vettek részt.

A honvédelmi jellegű versenyek szervezése az úttörőgárda más szakágaival együtt szintén eredményes volt.

Mégsem vagyunk elégedettek a test nevelés és a tömegsport terén elért eredményekkel - különösen azokban a városi iskolákban, ahol a sporttevékenység feltételei az átlagosnál jobbak.

Intézményvezetőink változatlanul kiemelt feladata a testi nevelés feltételeinek fejlesztése, az eredmények meg- és elismerése.

Összegezve:

Az 1984./85. tanév jó oktatási és nevelési eredményekkel zárult. Az intézmények - óvoda - általános és kiegészítő iskola - gimnázium és szakmunkásképző intézet - kapcsolata javult; elmélyültebbé vált a társintézmények együttműködése; a város és a községek óvodáinak, iskoláinak kapcsolata.

II. A tankötelezettségi törvény végrehajtása

1. Az iskolába kerülők iskolaérettségi vizsgálaton vettek részt. Iskolára előkészítő tanfolyam szervezésére nem volt igény.

A differenciált beiskolázás érdekében a korábban működő korrekciós osztályok / 1. sz. 2. sz. általános iskola/ mellett még egyet indítottunk a 3. sz. általános iskolában.

Nőtt az iskolaéretlenség miatt felmentettek száma / 35 fő/ és az 1. osztályban iskolalátogatási bizonyítványt kapottak is /46 fő/.

A mulasztási átlag többéves átlagban nem nőtt /3,5 nap/fő / azonban jelentős az igazolatlan hiányzás / 450 nap 2. sz. iskola, 347 nap 3. sz. iskola/.

Rendszerint 1-2 tanuló, netórius távollévő okozza a soknapos átlagot. Az iskola által kezdeményezett eljárás csaknem minden esetben eredményes volt. Mind az igazolt, mind az igazolatlan hiányzás a Kisebítő Iskolában és osztályokban /Korhádán/ jóval magasabb / 9,28 nap/fő ill. 15 nap/fő./

A javítóvizsgára bukkottak /200 fő/ mellett nem nőtt jelentősen az osztályismétlésre bukkottak száma sem / 98 fő/.

Igy is van az osztályában túlkoros / szinte mindenütt/ aki akaratgyengeség, rossz munkafegyelm - s nem mindig az értelmi képességei miatt - negatív példaként szolgál.

A tantárgyi bukások körül a matematika és a nyelvten van ólva. Ezt követi az orosz nyelv, s a magyar irodalom. A rendelkezésünkre álló - nem teljes - statisztikai adatok alapján 440 bukás-

ból 161 matematika

92 nyelvten

76 orosz nyelv

40 irodalom, 26 történelem, 19 környezetismeret,

13 fizika, 5-5 földrajz, kémia, 4 technika, 3 biológia.

Az elégtelen nyelvtanjegyek számának nagyobb aránya - adatszerűen is - az anyanyelv és irodalom kettéválása-
sakor lett szembetűnő. A szakfelügyelői megállapítás
alapján javasoljuk, hogy a nyelvtanórákon arányosabban
érvényesüljön a grammatika és a nyelvhasználat, több-
bet és következetesebben javítsanak a tanulók.

A felzárkóztatás érdekében a kötelezően betervezett
korrepetáláson túl több szaktanár is foglalkozott a
gyengébb előmenetelű tanulókkal.

Az általános iskolákban 1984/85-ben is működtek közép-
iskolai előkészítők magyar, matematika, orosz tantárgyak-
ból. A szaktanárok szívesen szervezték, feltétlenül hasz-
nosnak ítélték. /Sajnos a jövőben nem mindegyik iskola
tudja ezt a formát biztosítani a továbbtanulni szándéko-
zók számára.

A gimnázium idén érettségizett osztályainak - alacsony
- átlaga miatt a tantestület és az iskolavezetés szám-
bavette a lehetséges okokat, a tanulás levonására már
a tanévzáró értekezleten kísérletet tett. /82 jelölt
közül 12 eredménytelenül zárta a vizsgát, 11 tanuló azo-
nos osztályból/. A tantervi követelmények következetes
számonkérés és teljesítése mellett a tanuló munkafel-
gyelen erősítése is fontos feladat.

2. Nagy intézményünkben / 7. sz. Ált. isk. / van iskola-
cTHONOS oktatás 1-2-3. osztály számára. A személyi fel-
tételök biztosítása nem kis gondot jelent az iskolave-
zetésnek, bár az eredményesség indokolná a rendszer
továbbvitelét. Az önállóság, időtervezés, feladat-
megoldó képesség magasabb színvonalú volt az egésznapos
csoportokban, mint a hagyományos szervezésüekből.

A Város és városkörnyéki napközis csoportok száma nem változott, csökkent viszont az egyes csoportok létszáma.

A városban a Bakonyvidéki Vendéglátó Vállalat szállítja az ebédet. A községekben - az óvodával közösen - saját konyhája van Úsinek, Tésnek, Hajmáshörnek, Öskünek. Több helyen okozott gondot a késedelmes szállítás, az étel minősége - mennyisége. Reklamáció esetén átmeneti javulás történt. A pontatlan befizetés, illetve annak elmaradása is visszatérő probléma. A hátrányos és veszélyeztetett családok gyermekei számára az iskolák minden esetben biztosítják a napközis ellátást. /Gyakran a szülők nem élnek ezzel a lehetőséggel, ill. a tanácsai szervet törtetik meg a napközis díjakat./

A napközis csoportok többségét tanteremben könyvtelen elhelyezni az iskolavezetés. Hátrányos helyzetüket fokozza az a tény, hogy a legtöbb képesítés nélküli? szerződéssel - átmenetileg - alkalmazott nevelő is itt működik. A szakmai továbbképzésük ugyan rendszeres és alapos volt, de az iskolavezetés fokozottabb odafigyelését kérjük e területen a közeli jövőben. Bevált és népszerű lett a klubnapközis foglalkozás. /2. sz. iskola, Hiscgítő.../

A nyári napközis tábort 3. éve szervezzük a kisiskolások számára. Már kialakult rendje van a foglalkozásoknak. Az iskolák megfelelő agitációval, nyári tapasztalatszerzéssel jobban népszerűvé tehetnék ezt a kezdeményezést. A táborban folyó nevelőmunka színvonalát a szakképzett nevelők arányának emelésével kell fejleszteni.

3. A Nevelési Tanácsadóban megforduló gyarapodó létszám a problémás esetek növekedésének együtt utal arra is, hogy az egyén és az intézmények is felismerik a szaktanácsadás jelentőségét.